

ANNEX 22

FITXA DE L'A309 TEMPS DE CERCLE (PRÀCTIQUES RESTAURATIVES)

NECESSITAT, RECERCA, REFLEXIÓ I ELECCIÓ ALTERNATIVA

a) DETECCIÓ D'UNA NECESSITAT RELLEVANT.

Visió que es persegueix

A nivell estatal, per a establir la visió del programa de cooperació territorial PROA + es prenen en consideració les referències següents:

a) La Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, que en el seu article 1 explicita els principis que impregnen la Llei i en l'article 2 estableix els fins a aconseguir pel sistema educatiu espanyol. I en aquest context, el programa PROA + focalitza la seva actuació en aconseguir una igualtat equitativa d'oportunitats, que vol dir assegurar, també, l'èxit educatiu de l'alumnat vulnerable, i per a això es basa en els següents principis pedagògics LOMLOE:

- Una educació basada en l'equitat que garanteixi la igualtat d'oportunitats tant en l'accés, com en el procés i en els resultats.
- Una educació inclusiva com a principi fonamental, en la qual tots / es aprenen junts i en la qual s'atén la diversitat de les necessitats de tot l'alumnat.
- Una educació basada en expectatives positives sobre les possibilitats d'èxit de tot l'alumnat, en la qual tingui lloc l'acompanyament i l'orientació, la prevenció primerenca de les dificultats d'aprenentatge i la implementació de mecanismes de reforç tan aviat es detectin les dificultats.
- Una educació que presti rellevància a l'educació no cognitiva (socioemocional) per als aprenentatges i benestar futur.

b) Consell d'Europa (2021), Resolució de Consell relativa a un marc estratègic per a la cooperació europea en l'àmbit de l'educació i la formació amb vista a l'Espai Europeu d'Educació i més enllà (2021-2030) (2021 / C 66 / 01).

El programa PROA + incorpora la prioritat estratègica nº 1: augmentar la qualitat, l'equitat, la inclusió i l'èxit de tots en l'àmbit de l'educació i la formació, i la prioritat estratègica nº 5: recolzar les transicions ecològica i digital en l'educació i la formació a través d'aquestes. D'altra banda, té en compte, en el marc de la Unió Europea (2018), la Recomanació de el Consell de 22 de maig de 2018 sobre Competències Clau per a l'Aprenentatge Permanent. El Diari Oficial de la Unió Europea, sèrie C, núm 189 de 2018.04.06, té present l'aposta per "pedagogies de la promoció de la competència global" (OCDE, 2018) centrades en l'alumne que poden contribuir a el desenvolupament de el pensament crític en qüestions globals.

c) L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, adoptada per Assemblea General de les Nacions Unides el setembre de 2015 (Pla d'acció a favor de les persones, el planeta i la prosperitat, que també té la intenció d'enfortir la pau universal i el accés a la justícia, que inclou 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible), i en concret planteja com a reptes planetaris alguns que PROA + considera: - Una educació orientada cap a la justícia i l'equitat enfortint els compromisos amb la humanitat i la natura. Una educació inclusiva, equitativa i de qualitat que promogui les oportunitats d'aprenentatge per a totes les persones durant tota la vida (Objectiu nº 4 ODS). Una educació que garanteixi que tot l'alumnat adquireixi els coneixements teòrics i pràctics necessaris per promoure el desenvolupament sostenible (Meta 4 Objectiu nº 4 ODS).

Necessitat detectada derivada de la visió i el punt de partida

Per establir les necessitats partirem de la visió de l'educació definida anteriorment i de l'escala de barreres / oportunitats que és una síntesi de variables clau sobre les quals es pot incidir per progressar cap a aquesta visió. En aquesta escala, les necessitats de millora de sistema educatiu per aconseguir l'èxit escolar de tot l'alumnat es recullen en els primers graons:

- Assegurar les condicions d'educabilitat.
- Disposar d'expectatives positives per a tot l'alumnat.
- Focalitzar en la satisfacció d'aprendre i ensenyar a tots.
- Assegurar un bon clima inclusiu per a l'aprenentatge.

i a els avenços en aquests Graons afectessin a els esglaons superiors que estan interrelacionats.

Hem detectat com a necessitat establir actuacions que facilitin la cohesió de grup i la integració de l'alumnat nouvingut i les seves famílies. En aquest sentit l'ús dels cercles afavorirà la construcció de connexions sòlides amb i entre les persones amb les que es treballa. Això és especialment important quan es forma un nou grup, a l'inici d'un curs escolar, per exemple, o quan hi ha una persona nouvinguda a el grup.

Tot això porta a elaborar i implementar un pla de centre per utilitzar la dinàmica de l'cercle en diferents espais i moments, i d'una manera transversal. Els cercles promouen la igualtat i la inclusió de tots els seus participants, ja siguin cercles realitzats amb les famílies, el professorat o l'alumnat. Les actuacions han d'anar encaminades a fer front a la tasca de l'escola que és fer comunitat, a partir de la diversitat, prenent com a punt de partida les necessitats de cada persona. Els valors que promou l'ús i la participació en els cercles són:

- El compromís de respectar mútuament.
- El compromís de respectar les diferències i celebrar les experiències compartides.
- El reconeixement que tothom té dret a sentir el que sent.

- L'acceptació de el dret dels altres a tenir un punt de vista diferent, fins i tot quan els altres no estan d'acord.
- L'actitud d'estar oberts a treballar amb totes les persones participants de l'cercle, fomentar la tolerància i la diversitat i trencar barreres.
- L'acceptació de la responsabilitat compartida per al bon funcionament de l'cercle, la importància d'incloure a totes les persones i la sensibilitat cap a la possibilitat que algú se senti exclòs.
- La comprensió que la persona que no respecta les normes de el temps de cercle no és perquè és "dolenta" o "disruptiva" sinó perquè ens mostra una necessitat no satisfeta i que necessita alguna cosa diferent per a satisfer aquesta necessitat.
- La creença que el contingut i el procés que se segueix en el cercle han de ser congruents, de manera que el que les persones diuen és un reflex de la manera de fer.

Amb l'aplicació dels cercles s'adquiriran nombrosos aprenentatges i es millorarà el clima de confiança i convivència que es respiri al centre i, com a conseqüència, l'èxit de l'alumnat en l'entorn escolar.

Objectiu específic derivat de la necessitat

El nostre objectiu es concreta en "Dissenyar un pla d'utilització dels cercles en diferents espais i moments de el centre escolar, amb les famílies, l'alumnat i el professorat". El seu ús habitual ajuda a enfortir els vincles entre les persones que formen part d'un grup; fomenten el sentiment de pertinença; redueixen la disrupció, l'assetjament i la desmotivació i millora l'aprenentatge d'habilitats emocionals i socials. Els cercles són ideals per a l'acollida de nous membres a la comunitat escolar.

b) INVESTIGACIÓ, REFLEXIÓ I ELECCIÓ D'ALTERNATIVA

Coneixement (què sabem i què hem trobat d'interès):

L'objectiu i les possibilitats que hi ha per aconseguir-ho són molt àmplies. En particular busquem evidències que avalin la pràctica dels cercles: el clima de convivència a l'aula, i al centre en general, influeix en el desenvolupament dels processos d'ensenyament i aprenentatge. Un bon clima de convivència és clau per facilitar l'èxit educatiu. A més, aprendre a viure junts i resoldre de forma pacífica dels conflictes és necessari per a la formació integral de la persona i per a la construcció d'el benestar de la societat actual i de futur.

Referències bibliogràfiques

HOPKINS, B. : "Temps de cercle i reunions en cercle. Manual pràctic "

- Síntesi: En aquest llibre s'explica en què consisteix un cercle i els passos per dissenyar-los. Inclou exemples de cercles ja elaborats, així com jocs i dinàmiques per incloure en el seu disseny.

HOPKINS, B. : "Pràctiques restauratives a l'aula. L'enfocament restauratiu en el dia a dia a la feina "

- Síntesi: En aquest llibre s'explica en què consisteixen les pràctiques restauratives, els seus cinc principis fonamentals i com utilitzar-les en el dia a dia d'un centre escolar. Aborda el tema de la resolució de conflictes des d'una perspectiva restaurativa.

Revista Convives, nº 21, 2018 "Pràctiques restauratives i convivència"

- Síntesi: Aquest monogràfic es presenta amb la intenció d'obrir espais de diàleg i d'interès que facilitin la difusió de les pràctiques restauratives. Els diferents articles i experiències mostren com les pràctiques restauratives poden ajudar a millorar la convivència a partir de: la creació vincles entre els membres d'una comunitat, la participació de tota la comunitat en el procés de construcció d'un entorn més positiu i la gestió de els conflictes a partir de l'diàleg i la restauració de les relacions.

Schmitz, J. : "Pràctiques restauratives per a la prevenció i gestió de conflictes en l'àmbit educatiu. Guia de formació "

Síntesi: Inicialment la guia era un recurs de formació per a aquells que s'han iniciat en un programa de pràctiques restauratives a Bolívia amb Jean Schmitz. Aquest manual ens permet revisar des del conceptual del que són les pràctiques restauratives, que tipus existeixen i que condicions mínimes es requereixen per a la seva implementació, avançant en la seva segona part a exemples i propostes més pràctiques que orienten la seva implementació mateixa.

[Restorative Approaches in Primary Schools. An Evaluation of the Project Co-ordinated by The Barnet Youth Offending Service](#)

- Avaluació de l'impacte de les pràctiques restauratives en centres de primària del Regne Unit. Un dels beneficis de practicar l'enfocament restauratiu a les escoles és reduir els factors de risc com l'exclusió. Segons l'estudi hi ha hagut una reducció en el nombre d'incidents relacionats amb l'assetjament escolar, conflictes interpersonals i victimització; percepció del professorat i dels alumnes sobre com la victimització dins de les escoles havia millorat; hi ha hagut un augment de confiança en el personal per lluitar amb desafiaments i situacions conflictives; hi ha hagut un augment d'alumnes que han assumit la responsabilitat per les seves accions i comportament. També es va recopilar informació addicional relativa a l'atmosfera general de les escoles i percepció de canvis significatius en els nivells de calma i de seguretat.

Estratègia seleccionada a partir del coneixement

L'estratègia proposada per assolir l'objectiu és l'elaboració d'un pla que reculli totes les mesures a dur a terme des de principi de curs per implementar la dinàmica de el cercle. El pla ha de contemplar l'ús de cercles amb l'alumnat, el professorat i les famílies. Es poden preparar cercles concrets per a situacions habituals en un centre educatiu (acollida d'un nou membre, avaluació d'alguna activitat / assignatura / trimestre etc.), així com un document amb una bateria de preguntes agrupades per temes per facilitar l'inici en l'ús dels cercles de diàleg d'una o dues preguntes, per conèixer-nos millor i per fer comunitat.

1. Referència

[Video sobre las prácticas restaurativas en el IES Antonio García Bellido \(León\). Junio 2019](#) (3:51)

- Síntesi: En aquest vídeo a través de les opinions de l'alumnat i de professorat, i contestant a la pregunta Què has après ?, ens expliquen els avantatges de parlar en cercle, ens enumeren els seus beneficis. D'altra banda, apunten com la dinàmica de l'cercle pot servir per resoldre situacions difícils, així com per crear vincles i espais de confiança. Per finalitzar, fan una demostració de la rapidesa i fàcil que és organitzar un cercle dins d'una aula.

2. Referència

[Vídeo @324cat actividad en círculo](#)

- Síntesi: vídeo que mostra el cercle com un espai ideal per parlar, compartir i treballar l'educació emocional.

3. Referència

[Vídeo IES Arxiduc Lluís Salvador](#) (1:09)

- Síntesi: Alumnat i professorat ens comenten l'experiència de l'cercle, com ajuda a connectar entre ells, a guanyar confiança, seguretat i a vèncer pors i vergonyes. El cercle ha estat una eina molt útil per expressar emocions en el retorn a les aules després el confinament.

c) ALINEACIÓ AMB PROA+

ObjetiU PROA+ que promou

Per abordar la necessitat detectada, la proposta és dissenyar, aplicar i avaluar un pla per fer cercles al centre educatiu. La utilització de la metodologia dels cercles afavorirà la construcció de connexions sòlides amb i entre les persones amb les que es treballa. Això és especialment important quan es forma un nou grup, a l'inici d'un curs escolar, per exemple, o quan hi ha una persona nouvinguda a el grup i que el nou alumnat i la seva família se senti acollit, informat, motivat i part de el projecte educatiu de centre. En conseqüència, aquest sentiment de pertinença contribuirà a millorar els resultats escolars. Aquest propòsit està directament relacionat amb els següents:

Objectius d'actituds en el centre:

- Aconseguir i mantenir un bon clima al centre d'educació.
- Avançar cap a una escola inclusiva i sense segregació interna al centre.

Objectius intermedis:

- Reduir l'absentisme escolar i millorar les fases del procés d'aprenentatge.
- Incrementar els resultats escolars cognitius i socioemocionals.

Objectiu d'entorn:

- Col·laborar en l'assegurament d'unes condicions mínimes de educabilitat en l'alumnat, condició prèvia i imprescindible en el procés cap a l'èxit educatiu ja que incideix en l'adquisició dels objectius intermedis.

Estratègia PROA+ que impulsa

L'objectiu plantejat de "Dissenyar un pla d'utilització dels cercles en diferents espais i moments de el centre escolar, amb les famílies, l'alumnat i el professorat" està principalment relacionat amb l'estratègia:

- **Estratègia 3** del programa PROA +: Accions per desenvolupar les actituds positives al centre (transversals). La pràctica dels cercles permet construir, reforçar i mantenir relacions sanes i segures; ajuden a conèixer-se mútuament i establir connexions interpersonals saludables.

Encara que també podria vincular-se a les següents estratègies:

- **Estratègia 2:** Accions per Donar suport a l'alumnat amb dificultats per a l'aprenentatge, ja que els cercles promouen l'apoderament tant individual com grupal i permeten que les veus silencioses siguin escoltades. Ofereixen l'oportunitat a tots els seus integrants expressar-se plenament i en llibertat. Són espais segurs perquè l'alumnat amb dificultats per a l'aprenentatge s'expressi i sigui escoltat.

- **Estratègia 1:** Accions per seguir i "assegurar" les condicions d'educabilitat, condició prèvia i imprescindible en el procés cap a l'èxit educatiu. L'ús dels cercles té un enfocament completament preventiu ja que contribueix a anticipar l'aparició de problemes de comportament o d'aprenentatge en l'alumnat. Fomenta un clima d'aprenentatge a tal, que redueix al màxim les dificultats i comportaments indeguts que puguin alterar el clima de convivència a l'aula, així com precipitar a alguns estudiants cap al fracàs escolar.

Requisits PROA+ que compleix i justificació

Requisits	Grau	Explicar
Equitat, igualtat equitativa d'oportunitats	T	L'Activitat Palanca promou l'equitat perquè en el cercle totes les persones són iguals. No hi ha una més important que l'altra. No hi ha espai per a la jerarquia i subordinació. Totes les persones integrants de l'cercle tenen el mateix dret i la mateixa oportunitat de parlar, ser escoltada, expressar sentiments i necessitats, i compartir idees i opinions sobre temes i situacions particulars. El cercle crea un sentit d'igualtat que entén i accepta les diferències com una qualitat d'aportació a el grup sencer.
Educació inclusiva, tots aprenen junts i s'atén la diversitat de necessitats	T	La proposta de la pràctica de l'cercle va adreçada a tot l'alumnat, professorat i famílies. El pla s'implantarà de forma transversal i en els diferents sectors de la comunitat educativa. Cada membre que participi en la dinàmica es sentirà part de el grup i li produirà emocions positives com felicitat, alegria i calma. Les diferents propostes de cercle, així com la seva dinàmica s'adaptarà i atindrà la diversitat de necessitats. L'objectiu final és comú per a tots: constituir el sentiment de comunitat educativa, i desenvolupar un sentiment de pertinença i col·laboració per enriquir i per tant millorar el procés d'ensenyament - aprenentatge.
Expectatives positives, tots poden (% D'alumnat que adquirirà els aprenentatges	T	Un principi fonamental de la dinàmica del cercle és que ningú mana o controla el cercle. El cercle contribueix a l'empoderament tant individual com grupal. Amb la seva pràctica, els

<p>imprescindibles)</p>		<p>participants, i el grup que constitueix, pren consciència de l'oportunitat i de les possibilitats que té com a grup per expressar-se, dialogar, compartir, intercanviar, prendre decisions importants i fer compromisos. En poques paraules: el cercle permet que els seus integrants siguin protagonistes responsables del seu propi desenvolupament, cosa que redundarà en el benefici de totes les persones i cada un d'elles acord al seu rol educatiu.</p>
<p>Prevenició i detecció de les dificultats d'aprenentatge, mecanismes de reforç, suport i acompanyament (Previsió de dificultats i com salvar-les)</p>	<p>T</p>	<p>El temps de cercle és una estratègia per afavorir el procés d'ensenyament-aprenentatge de tot l'alumnat. Quan els participants d'un cercle senten que són tractats amb igualtat i respecte, el nivell de confiança creix, i amb ella, la comunicació és fàcil, instantània i efectiva, i la qualitat de treball del conjunt de participants és positiva i constructiva. L'espai o temps de cercle és adequat per reforçar i donar suport a l'alumnat amb dificultats d'aprenentatge, utilitzant metodologies cooperatives en les seves activitats centrals.</p>
<p>Educació no cognitiva, habilitats soci emocionals Concretar habilitats que es desenvolupen / treballen</p>	<p>T</p>	<p>Quan un grup de persones s'asseu en cercle per conversar, cadascuna d'elles pot veure i observar la cara de totes les altres. El cercle estableix un vincle de manera espontània entre els seus integrants. Mirar als ulls afavoreix la connexió, crea relació, transmet missatges, de vegades sense la necessitat d'emetre una sola paraula. El cercle facilita la relació grupal a través del temps i de les activitats que realitzen els seus integrants. L'equilibri emocional de tot l'alumnat, especialment del més vulnerable, es desenvolupa en aquesta AP i, en concret, potencia les següents habilitats:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Habilitats personals (Iniciativa, Resiliència, Responsabilitat, Assumpció de risc, Creativitat, Autoregulació, Adaptabilitat, Gestió de el temps, Autodesenvolupament). - Habilitats Socials (Treball en equip, empatia, Compassió, Sensibilitat cultural, Habilitats comunicatives, Habilitats socials i de lideratge).

		<p>- Habilidads d'aprenentatge (organització, Resolució de conflictes i Pensament crític).</p>
--	--	--

Graus d'acompliment: Total (T), Majoritàriament (M), Parcial (P), Nul (N).

Activitat palanca	d) DISSENY DE L'ACTIVITAT PALANCA GENÈRICA
Títol de l'activitat i breu descripció	<p style="text-align: center;">TEMPS DE CERCLE</p> <p>En aquesta AP es procedirà a el disseny, posada en pràctica i avaluació dels cercles de diàleg destinats a tots els membres de la comunitat educativa: alumnat, famílies i professorat, de manera que la seva aplicació contribueixi a enfortir els vincles i generar un sentiment de comunitat . Bé incorporats en les rutines de centre, milloraran el benestar personal dels seus membres, el de la comunitat, i tindrà repercussions positives en el procés d'ensenyament-aprenentatge.</p> <p>El cercle és una eina molt poderosa, amb molts beneficis per als seus participants. Convé iniciar-se amb cercles senzills (cercles de diàleg), d'una o dues preguntes, perquè quan es tingui més confiança en el seu facilitació es puguin realitzar altres cercles més complexos i de més llarga durada. Fins i tot, es pot utilitzar el cercle per resoldre algun conflicte de grup.</p>
Finalitat de l'activitat / acció	<p>Crear un sentiment de comunitat. Cohesionar el grup i si sorgeixen tensions o conflictes gestionar reparant el mal causat i forjant relacions.</p>
OBJETIUS	<p>Mínims</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afavorir la incorporació de el nou professorat, alumnat i famílies a centre realitzant cercles de benvinguda. • Facilitar el coneixement mutu entre les persones que participen en els cercles. • Dissenyar una sèrie de cercles i preguntes per facilitar la seva pràctica. • Realitzar cercles perquè els diferents membres de la comunitat es sentin acollits, vinculats i segurs. • Aconseguir un clima de confiança entre les persones que participen en els cercles contribuint al seu benestar emocional. <p>Òptims</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motivar tota la comunitat educativa per practicar els cercles, crear un ambient escolar en què totes les persones se sentin incloses i membres de la comunitat. La seva implicació tindrà repercussions en els resultats educatius de tot l'alumnat. <p>Alumnat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organitzar i planificar cercles concrets per conèixer-nos millor i facilitar la convivència en el grup. Per exemple: <ul style="list-style-type: none"> - coneixement d'un / a mateix / a (què t'apassiona, el teu menjar preferit etc.), - coneixement dels altres (cita una qualitat que admires d'un amic o amiga, una cosa bona d'algun company / a del grup etc.)

	<p>- preguntes sobre aprenentatge (alguna cosa que has après avui, una cosa que has après aquesta setmana, en què has de millorar etc.),</p> <p>- normes i regles de classe,</p> <p>- igualtat de gènere etc.</p> <p>És una activitat en la qual ha de participar tot el claustre de professors.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organitzar i planificar cercles concrets dirigits a afrontar i gestionar processos emocionals o situacions complexes com la incorporació d'un nou alumne, l'assetjament escolar, la gestió de la ira, la pèrdua d'un ésser estimat, la identitat de gènere, la resolució d'un conflicte de grup etc. <p>És una tasca en la qual ha de participar tot el professorat.</p> <p>Professorat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Practicar els cercles en les seves reunions. <p>Famílies</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organitzar i planificar cercles concrets per realitzar les reunions de: <ul style="list-style-type: none"> - principi de curs - final de curs • Aconseguir alts nivells de convivència, cooperació i interculturalitat en el centre
<p>Responsable/s</p>	<p>La responsabilitat en aquesta AP es distribueix com segueix:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coordinador / a de l'activitat • Departament d'Orientació. • Equip directiu, encarregat de valorar la seva pertinència, així com de traslladar la proposta a la resta de professorat i les famílies. • Claustre en la seva totalitat, encarregat de la seva aprovació, disseny, aplicació i avaluació. <p><i>Tots són participants en diferent grau i àmbit, tot i que la responsabilitat global serà assumida per l'equip directiu.</i></p>
<p>Professorat i altres professionals que participen</p>	<p>A cada centre PROA + hi haurà una persona, designada per la Direcció de centre, coordinadora de l'activitat palanca "Temps de cercle", la qual exercirà les següents funcions:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coordinació de la formació, així com facilitar un banc de recursos sobre la temàtica. • Disseny de les actuacions de la pràctica de l'activitat palanca que s'han d'incloure en el Pla de Convivència de centre. • Dinamització i seguiment de la pràctica dels cercles al centre. <p>Participa en la implementació dels cercles tot l'equip docent.</p>
<p>Diagnosi de</p>	<p>Del professorat: El / la docent encarregat de la coordinació de l'activitat palanca</p>

<p>competències i necessitats de formació del professorat</p>	<p>"Temps de cercle", haurà de comptar amb les següents competències professionals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Treballar en equip i participar en la gestió de centre. • Conèixer la comunitat i l'entorn escolar, implicar i informar-los. • Gestionar el propi treball i prendre decisions de millora. <p>Tot el professorat rebrà una formació específica de Pràctiques restauratives durant el curs escolar. Tres sessions de 3 hores aproximadament, i una última sessió més espaiada per poder assessorar i comentar les pràctiques.</p> <p>Les famílies interessades poden participar en un un "tast" de 6 h, 2 sessions de 3 h amb el professorat.</p> <p>Per celebrar l'experiència i estrènyer vincles es conclourà amb una celebració, si la situació sanitària ho permet.</p>
<p>Alumnat implicat i característiques</p>	<p>Tot l'alumnat de centre</p>
<p>Àrees o àmbits on s'aplica</p>	<ul style="list-style-type: none"> • En tutories i en qualsevol àrea, així com per gestionar la convivència resolent alguna tensió o conflicte
<p>Metodologia. Com es desenvoluparà l'activitat presencialment i / virtualitatment</p>	<p>Com realitzar la pràctica dels cercles:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Els participants estan asseguts en cercle en cadires de la mateixa mida i forma, en una sala espaiosa on no hi hagi interrupcions ni persones fent altres coses. Tothom s'ha de sentir inclòs i el focus d'atenció ha de ser el cercle. (També es podria realitzar asseguts al terra o drets). • Hi ha un facilitador que formula la pregunta sobre la qual es parlarà, i respon donant un exemple de resposta. Indica cap a on passarà l'objecte, dreta o esquerra. • Hi ha un objecte que regula el torn de paraula: la persona que el té pot parlar i els altres escolten amb respecte. • L'objecte va passant de mà en mà donant la volta al cercle. <p>(Adaptar si les mesures sanitàries no ho permeten)</p> <p>Si hi ha soroll o les normes no es compleixen el cercle s'interromp, però sempre amb un comentari assertiu i una actitud positiva. Es reprèn quan les condicions tornen a ser les òptimes.</p> <p>Es poden realitzar de forma virtual organitzant el torn de paraula prèviament. L'aplicació https://wheelofnames.com/view/6ft-h7r/ pot ajudar a fer l'espai de preguntes més atractiu i divertit.</p>
<p>Espais presencials o virtuals necessaris</p>	<p>El desenvolupament de l'Activitat palanca es realitzarà, principalment, a les aules o en qualsevol altre espai que es</p>

	consideri convenient: biblioteca, pati, vestíbul etc. També es poden realitzar en una reunió virtual.			
Recursos i suports necessaris de l'escola / professorat en el presencial i / o a la virtualitat	Serà necessari: • Formació per al professorat. • Formació per a les famílies. • Recursos materials: testimoni o objecte de la paraula, com ara una piloteta antiestrès.			
Recursos necessaris de l'alumnat presencialment i / o virtualment	No cal cap recurs.			
Cost estimat dels recursos addicionals i de suports (extraordinaris)	Concepte	Import €		
	Curs de formació per al professorat de 12 h	60 €/h total 720 €		
	TOTAL	720 €		
Accions, tasques, i temporització	Tasques	1rP	2ºP	3rP
	Elaboració d'un document base sobre l'estat de la convivència a el centre i propostes de millora a través de la implementació de les pràctiques restauratives com a activitat palanca. (Responsables: Equip directiu, departament d'orientació i persona coordinadora de la convivència).	x		
	Presentació al claustre i al CE de l'esmentat document, debat i aprovació.	x		
	Presentació de l'activitat palanca a les famílies.	x		
	Activitats de formació per al professorat, amb un espai de formació també compartit amb les famílies	x	x	
	Disseny i recopilació de material didàctic	x	x	x
	Pràctica de cercles en els diferents àmbits de centre.	x	x	x
	Seguiment de les activitats.	x	x	x
	Autoavaluació i coavaluació per part de professorat, alumnat i famílies.	x	x	x
Sistematització i socialització de l'experiència. (Equip impulsor / Claustre).		x	x	

ACLARIMENTS PER EMPLENAR ELS PUNTS E, F I G

E. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE L'APLICACIÓ

El seguiment i avaluació de l'aplicació de l'Activitat Palanca (AP) consisteix a demanar-se com va el procés d'aplicació, si els resultats són els esperats i, com a conseqüència, quines són les lliçons apreses. Intenta valorar el procés d'aplicació i eficàcia, eficiència, sostenibilitat i transferibilitat de l'activitat. La funció més important d'aquesta avaluació formativa és reflexionar sobre tot l'esmentat, aprendre i decidir si millorar-la, mantenir-la per al curs següent, o descartar-la perquè el seu potencial és clarament insuficient en relació amb l'esforç que necessita.

AVALUACIÓ FORMATIVA

A l'avaluació formativa es valoraran tres apartats:

- 1.- **Grau d'aplicació o execució:** grau d'implicació o de desplegament sistemàtic d'una activitat; es valora a partir de l'autoavaluació dels aplicadors.
- 2.- **Qualitat d'execució:** mesura com s'ha fet l'activitat, tenint en compte diversos criteris (termini d'execució, utilització dels recursos previstos, adequació metodològica i nivell de compliment de les persones implicades). Es valora a partir de l'autoavaluació dels aplicadors.
- 3.- **Grau d'impacte:** mesura la utilitat de l'activitat per aconseguir l'objectiu establert; es valora a partir d'una rúbrica específica.

Les valoracions globals es consideraran:

- millorables si el resultat és inferior al 75%
- satisfactòries si el resultat està entre el 75% i el 95%
- molt satisfactòries si el resultat és superior al 95%.

GRAU D'APLICACIÓ

A l'apartat d'autoavaluació, s'ha d'avaluar el grau d'aplicació de l'activitat, que consisteix a respondre la qüestió: en quina mesura s'està realitzant l'AP?

L'indicador *Grau d'aplicació de l'activitat* es refereix al grau d'implantació i desplegament sistemàtic d'una AP.

S'ha d'explicar qui participa en l'autoavaluació. (Lògicament, quantes més persones hi participin, la valoració serà més objectiva i els seus resultats més fiables).

Com a metodologia per establir el grau d'aplicació de l'AP es proposa, en primer lloc, situar el grau d'aplicació en un dels cinc grans nivells (*sense evidències o anecdòtiques, alguna evidència, evidències, evidències clares, evidència total*) i en una segona valoració, matisar el percentatge entre les cinc possibilitats de cada gran grau. És recomanable fer l'autoavaluació en tres moments diferents al llarg del curs escolar, encara que depèn de la durada prevista de l'AP.

La valoració global es considerarà *Millorable* si el resultat és inferior al 75%, *Satisfactòria* si el resultat està entre el 75% i el 95%, i *Molt satisfactòria* si és superior al 95%.

Exemple: en relació amb aquesta AP, encara que l'autoavaluació es realitzarà un cop hagi finalitzat l'AP en cada període podem pensar en allò que hem de valorar, responent a la pregunta: En quin grau s'han aplicat les mesures següents?

EXEMPLE DE PREGUNTES:

- c. S'ha elaborat un document base sobre l'estat de la convivència i s'ha proposat les PR per la millora?
- d. S'ha presentat al claustre i al CE?
- e. S'ha presentat l'AP a les famílies?
- f. S'ha portat a terme la formació juntament amb les famílies?
- g. S'ha dissenyat i recopil·lat el material didàctic?
- h. Es practiquen els cercles en diferents àmbits del centre?
- i. S'ha avaluat l'experiència?
- j. S'ha socialitzat i difòs l'experiència?

QUALITAT DE L'EXECUCIÓ

Per avaluar aquest indicador s'han de respondre les qüestions següents: l'AP s'està realitzant així com s'havia planificat? S'estan complint els temps? S'estan usant els recursos previstos? L'AP s'està desenvolupant amb la metodologia adequada? Les persones implicades estan complint amb les seves responsabilitats?

Si el primer indicador mesurava en quin grau s'estava desenvolupant l'activitat, ara es tracta de mesurar com s'està aplicant, és a dir, quina és la qualitat de la seva execució.

Per qualitat en l'execució s'entén la percepció de l'equip directiu i de les persones participants sobre el compliment dels terminis d'execució, l'ús o no dels recursos previstos, si s'està aplicant la metodologia planejada i la seva adequació i el nivell de compromís i compliment dels professionals implicats.

Com a metodologia per establir la qualitat d'execució de l'activitat, s'avalua cadascun dels quatre àmbits considerats, a cadascun dels quals se li atribueix un valor del 25% i dins de cada àmbit s'estableix un valor entre cinc possibilitats d'un rang que va de 5 a 25. La valoració global és la suma de la valoració dels cinc àmbits i es mou entre 0% i 100% de qualitat d'execució. És recomanable fer l'autoavaluació en tres moments diferents al llarg del curs escolar, encara que depèn de la durada dissenyada en l'activitat.

EXEMPLES:

- f. En l'àmbit de la utilització de recursos previstos, és rellevant valorar si els horaris personals contempnen els temps que permeten que es desenvolupi l'activitat.
- g. En l'àmbit de l'organització, en nivell d'assistència i participació en les activitats de temps de cercle amb l'alumnat i les famílies.
- h. En l'àmbit de coordinació, i a la vista de l'evolució del rendiment, els acords sobre com implementar el temps de cercle a les aules.
- i. En l'àmbit acadèmic, les adaptacions que s'han fet per fer possible la implementació i participació de temps de cercle.

GRAU D'IMPACTE en base a una rúbrica

S'avalua tenint en compte la rúbrica concreta de l'AP.

Sense cap mena de dubte, aquí el rellevant és l'impacte que ha tingut la implementació de les mesures, no només la percepció quantitativa que tenim del desenvolupament dels tutors individuals. Per això, servint-nos de la rúbrica, veurem en quina mesura els procediments implementats han suposat una evolució del centre en termes d'equitat i inclusivitat, i els alumnes han experimentat també una evolució favorable en la seva dinàmica escolar, en línia amb els objectius que s'havien proposat. Es farà ús, per tant, de la rúbrica que es troba a l'Annex.

Les qüestions per plantejar-se en aquest cas podrien ser: en quina mesura la nostra activitat està essent útil per aconseguir els objectius perseguits? L'activitat està tenint impacte sobre l'objectiu? Com ho podem mesurar? Podem dissenyar una rúbrica per a això? Quin grau d'impacte té l'AP sobre l'objectiu després d'aplicar la rúbrica?

Els objectius que mesuren l'impacte han d'estar relacionats amb els objectius específics establerts en el disseny de l'AP. El significat d'aquest indicador és valorar el grau d'impacte d'una AP sobre l'assoliment d'un objectiu. Es tracta, per tant, de mesurar en quin grau de l'AP és útil per aconseguir un objectiu concret. Es poden usar diferents eines tant pel professorat com per l'alumnat (rúbriques, dianes d'avaluació, port foli...).

Igual que en els apartats anteriors, la valoració global es considera *Millorable* si el resultat és inferior al 75%, *Satisfactòria* si el resultat està entre el 75% i el 95%, i *Molt satisfactòria* si és superior al 95%.

f) ANÀLISI DE L'APLICACIÓ I RESULTATS. PROPOSTES DE MILLORA

Avaluació del procés d'aplicació de l'activitat i dels resultats obtinguts.

Aquest apartat recull les conclusions i propostes de millora derivades de l'anàlisi de les dades obtingudes de l'avaluació formativa i té com a finalitat la millora dels processos i donar suport a la presa de decisions a la fi de curs sobre la continuïtat o no de l'Activitat palanca, propostes de millora o possible homologació de l'Activitat en el centre. L'anàlisi trimestral dóna l'oportunitat de repensar com s'està aplicant l'Activitat i corregir totes aquelles qüestions que siguin susceptibles de fer-se en el curt termini. Aquest apartat és molt potent i important per incrementar el nivell d'impacte a través d'un procés de millora contínua. Es proposa efectuar l'anàlisi per avaluació o en els períodes que estableixi l'Activitat palanca.

PROPOSTES / DECISIONS PER A APLICAR EN EL FUTUR

Avaluació final de curs. Avaluació del procés d'aplicació de l'activitat i resultats obtinguts.

Qüestions per reflexionar i emplenar en el procés d'aplicació real de l'activitat, amb la informació de final de curs:

De quina manera aquest projecte ha generat una pràctica útil i nous aprenentatges en els professionals? Quins són aquests nous aprenentatges generats en els professionals? Què ha canviat i què roman inalterable? Quines millores ha implicat el canvi? Ha permès als destinataris visibilitzar què s'ha de fer i/o què pot canviar? En quins aspectes hi ha hagut resultats imprevistos i quines conseqüències han tingut?

Què ha funcionat i què necessita millorar del procés d'aplicació de l'activitat? Què no ha funcionat? En quins aspectes ha valgut la pena l'esforç? Finalment, ja podem fer una reflexió sobre el procés de desenvolupament d'aquesta a partir de tota la informació i evidències recollides i prendre algunes decisions importants de cara al següent curs i període, depenent dels resultats obtinguts. Quina decisió, consensuada, anem a prendre sobre el futur de l'Activitat?: descartar l'Activitat, modificar-la o sistematitzar-la pel nostre entorn.

Procés de recuperació per a assegurar els aprenentatges imprescindibles de tot l'alumnat

Seguir practicant el Temps de Cercle i les estratègies i habilitats comunicatives necessàries.

g) PROCÉS DE SISTEMATITZACIÓ I INSTITUCIONALITZACIÓ

Un pic avaluat el procés i els ajustaments que s'han fet, i si el grau de satisfacció i de rendibilitat didàctica són els adequats, l'activitat ha de quedar recollida i registrada en el banc d'activitats palanca del centre.

La difusió es pot fer en la pàgina web o el blog del centre, a les xarxes socials i en els encontres de bones pràctiques.

L'esquema per difondre-la seria el següent:

- 1.- Títol de l'experiència.
- 2.- Centre educatiu, curs i etapa i localitat.
- 3.- Breu descripció de l'activitat.
- 4.- Grau de satisfacció de la comunitat. Valoració del professorat, de les famílies i de l'alumnat.
- 5.- Possibilitats de generalització.
- 6.- Fotos i enllaços.

- Important!

S'ha de tenir en compte que tota la difusió i tots els documents generats han de complir les normes establertes a la *Resolució de la directora general de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa d'01 d'octubre 2021 per la qual es convoca el Programa per a l'orientació, l'avanç i l'enriquiment educatiu PROA+ 2021-2024*, a l'apartat 14è anomenat "*Difusió i protecció de dades*"

ACTIVITAT PALANCA		e) SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE L'APLICACIÓ																								
A309																										
AVALUACIÓ FORMATIVA	Grau d'aplicació	Autoavaluació																						Orientacions		
		Participants en l'autoavaluació:			Agents implicats					Equip directiu					Alumnat					Altres				Indicar el nombre de persones de cada grup que participen en el procés d'autoavaluació: de l'equip docent implicat, equip directiu, alumnat i famílies, si s'escau.		
		0%			25%					50%					75%					100%				1ª aproximació		
					Alguna evidència					Evidències					Evidències clares					Evidències totals				2ª aproximació		
		0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100			3ª aproximació	
		21-22																								
22-23																										
23-24																										

Qualitat de l'execució	Autoavaluació																			Orientació							
	Participants en l'autoavaluació					Agents implicats					Equip directiu					Alumnat					Altres						Indicar el nombre de persones de cada grup que participen en el procés d'autoavaluació
	25%					25%					25%					25%					100%						
	Termini d'execució					Utilització dels recursos previstos					Adequació metodològica					Nivell de compliment de les persones implicades					Nivell total de la qualitat d'execució					Àmbits a considerar	
	5	10	15	20	25	5	10	15	20	25	5	10	15	20	25	5	10	15	20	25	5	10	15	20	25		Valoració de cada àmbit de 5% a 25%
21-22																											
22-23																											
23-24																											

Grau d'impacte	En base a una rúbrica																					Objectius de l'AP309
	0%			25%					50%					75%					100%			
	Sense evidències o anecdòtiques			Alguna evidència					Evidències					Evidències clares					Evidència total			
	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100	
21-22																						Motivar tota la comunitat educativa per practicar els cercles, crear un ambient escolar en què totes les persones se sentin incloses.
																						Alumnat (És una activitat en la qual ha de participar tot el professorat). • Organitzar i planificar cercles concrets per conèixer-nos millor i facilitar la convivència en el grup.
																						Alumnat (És una activitat en la qual ha de participar el professorat). • Organitzar i planificar cercles

<p>f) ANÀLISI DE L'APLICACIÓ I RESULTATS. PROPOSTES DE MILLORA</p> <p>Avaluació del procés d'aplicació de l'activitat i dels resultats obtinguts.</p>
<p>PROPOSTES / DECISIONS PER A APLICAR EN EL FUTUR.</p>
<p>Avaluació final de curs. Avaluació del procés d'aplicació de l'activitat i resultats obtinguts.</p>
<p>Procés de recuperació per a assegurar els aprenentatges imprescindibles de tot l'alumnat</p>
<p>g) PROCÉS DE SISTEMATITZACIÓ I INSTITUCIONALITZACIÓ</p>

RÚBRICA D'AVUACIÓ

ENQUESTA DE SATISFACCIÓ PER AL PROFESSORAT				
	4 EXCEL·LENT	3 SATISFACTORI	2 MILLORABLE	1 INSUFICIENT
ACTIVITATS INICIALS (Grau d'aplicació)				
La formació inicial de PR de professorat (3 primeres sessions)	La persona formadora ha sabut transmetre amb entusiasme, continguts, activitats, dinàmiques etc. i el professorat ha participat amb molt d'interès	La persona formadora ha sabut transmetre amb entusiasme, continguts, activitats, dinàmiques etc., i el professorat ha participat amb interès	La persona formadora ha transmès continguts, activitats, dinàmiques etc, i el professorat ha participat sense gaire interès	La persona formadora ha transmès continguts, activitats, dinàmiques etc de forma poc atractiva i clara, i el professorat ha participat sense interès
Creació de materials: banc de preguntes, exemples de cercles etc. Per facilitar la seva pràctica	La persona coordinadora i el professorat han aconseguit crear un bon banc de recursos, amb rigor i minuciositat, accessible per a tots / es	La persona coordinadora i el professorat ha aconseguit crear un banc de recursos bastant bo, accessible per a tots / es, però li ha faltat una mica	La persona coordinadora i el professorat ha aconseguit crear un banc de recursos correcte, accessible per a tots / es, però li ha faltat una mica	La persona coordinadora i el professorat ha aconseguit crear un banc de recursos acceptable, no ha estat accessible per a tots / a ia més li ha faltat una bona

		d'organització i cura	d'organització i cura	organització i cura
Recull i difusió de materials referits a les PR	La persona coordinadora ha fet una excel·lent recopilació i difusió de materials referits a les PR	La persona coordinadora ha fet una bona recopilació i difusió de materials referits a les PR	La persona coordinadora ha fet una millorable recopilació i difusió de materials referits a les PR	La persona coordinadora ha fet una insuficient recopilació i difusió de materials referits a les PR
Informació i difusió de l'experiència a les famílies	S'ha difós àmpliament i de manera adequada utilitzant diferents recursos.	S'ha difós de manera adequada utilitzant recursos suficients.	S'ha difós de manera adequada, tot i que s'han utilitzat pocs recursos.	S'ha difós poc i de manera confusa.
MITJANA DE PUNTUACIONS (Grau d'aplicació)				
ACTIVITATS DURANT EL CURS (Grau d'aplicació)				
Realització de cercles en les tutories	S'han realitzat més de 15 cercles durant el trimestre	S'han realitzat entre 10 i 15 cercles durant el trimestre	S'han realitzat entre 5 i 10 cercles durant el trimestre	S'han realitzat menys de 5 cercles durant el trimestre
Realització de cercles de professorat	S'han realitzat més de 15 cercles durant el trimestre	S'han realitzat entre 10 i 15 cercles durant el trimestre	S'han realitzat entre 5 i 10 cercles durant el trimestre	S'han realitzat menys de 5 cercles durant el trimestre
Realització de cercles amb les famílies	S'ha realitzat un cercle	S'ha realitzat un cercle a el principi i un altre a la fi de	S'ha realitzat un cercle a	Encara no s'ha realitzat la

	cada trimestre	el curs	principi de curs	dinàmica del cercle
Realització de l'acompanyament i tutorització de les primeres pràctiques (sessió 4a de la formació)	La sessió ha estat molt motivadora, participativa, rica i útil	La sessió ha estat motivadora, participativa, i útil	La sessió ha estat correcta sense molta participació	La sessió ha estat molt poc participativa
Realització de la formació en PR amb les famílies	Les persones formadores, han sabut transmetre amb entusiasme, continguts, activitats, dinàmiques etc. i les famílies i el professorat han participat amb molt d'interès	Les persones formadores han sabut transmetre amb entusiasme, continguts, activitats, dinàmiques etc., i les famílies el professorat ha participat amb interès	Les persones formadores han transmès continguts, activitats, dinàmiques etc, i les famílies i el professorat ha participat sense gaire interès	Les persones formadores (docents de centre), han transmès continguts, activitats, dinàmiques etc de forma poc atractiva i clara, i les famílies i el professorat ha participat sense interès
Acte de celebració de la fi de la formació amb les famílies	L'acte de celebració de la fi de la formació amb les famílies, en tots els seus aspectes ha estat ben organitzat.	L'acte de celebració de la fi de la formació amb les famílies, en gairebé tots els seus aspectes ha estat ben organitzat	L'acte de celebració de la fi de la formació amb les famílies, ha presentat algunes fallades d'organització	L'acte de celebració de la fi de la formació amb les famílies, no ha estat ben organitzat
MITJANA DE PUNTUACIONS (Grau d'aplicació)				
ACTIVITAT FINAL (Grau d'impacte o utilitat)				

Satisfacció del professorat	El professorat considera molt satisfactòria l'experiència	El professorat considera útil l'experiència.	El professorat considera que l'experiència ha estat adequada.	El professorat considera que l'experiència és poc satisfactòria.
Satisfacció de les famílies	Les famílies consideren molt satisfactòria l'experiència	Les famílies considerin útil l'experiència.	Les famílies consideren que l'experiència ha estat adequada.	Les famílies consideren que l'experiència és poc satisfactòria.
Satisfacció de l'alumnat	L'alumnat considera molt satisfactòria l'experiència	L'alumnat considera útil l'experiència.	L'alumnat considera que l'experiència ha estat adequada.	L'alumnat considera que l'experiència és poc satisfactòria.
MITJANA DE PUNTUACIONS (Grau d'aplicació)				
OBSERVACIONS				
PROPOSTES DE MILLORA				

